

ARBITRAŽNA ODLUKA

u predmetu br. 03/2018

domena: eu2020.hr

REPUBLIKA HRVATSKA, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
protiv **JELENE LEVAK**, Zagreb

I. STRANKE U POSTUPKU

Podnositelj zahtjeva je **REPUBLIKA HRVATSKA**, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (u daljnjem tekstu: **podnositeljica zahtjeva**).

Korisnik domene je **JELENA LEVAK** iz Zagreba (u daljnjem tekstu: **korisnica domene**).

II. SPORNA DOMENA

Domena unutar vršne .hr domene o kojoj se vodi postupak jest:

eu2020.hr (u daljnjem tekstu: **domena**).

Domena je registrirana kod CARNet-a (Hrvatske akademske i istraživačke mreže) kao dodatna sekundarna domena (čl. 22. st. 1. Pravilnika o ustrojstvu i upravljanju vršnom nacionalnom internetskom domenom, Narodne novine, 38/10 i 81/15, u daljnjem tekstu: Pravilnik).

III. KRONOLOGIJA POSTUPKA

Podnositelj zahtjeva podnio je putem Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu 13. travnja 2018. zahtjev za provođenje arbitražnog postupka za domenu eu2020.hr. Obavijest o pokretanju postupka publicirana je na <https://www.dns.hr/portal/disputes/in-progress>.

Zahtjev za provođenje arbitražnog postupka poslan je s priložima korisniku domene preporučenom pošiljkom na kontakte korisnika iz registra .hr domena. O pokretanju postupka korisnik je obaviješten i elektroničkom poštom od strane DNS službe 18. travnja 2018.

Arbitar je prihvatio imenovanje u ovom predmetu 18. travnja 2018. U smislu čl. 52. st. 1. al. 1. Pravilnika rok za okončanje arbitražnog postupka određen je do 17. lipnja 2018.

Korisnica domene podnijela je posredstvom punomoćnika elektroničkom poštom 26. travnja 2018. odgovor na zahtjev za provođenje arbitražnog postupka u gornjoj stvari. Uz odgovor je podnesen tekst dopisa korisnice MUP-u od 19. ožujka 2018. te punomoć za zastupanje u gornjem predmetu (čiji je broj temeljem dopisa CARNet-a ispravljen iz 2/2018 u 3/2018).

Sukladno zaključku i pozivu arbitra od 28. travnja, podnositeljica zahtjeva podnijela je 4. svibnja 2018. pismeno očitovanje na navode i dokaze korisnice domene. U svome je podnesku podnositeljica predložila održavanje usmene rasprave.

Na pisano očitovanje podnositeljice svojim je očitovanjem odgovorila korisnica domene u podnesku njenog punomoćnika od 11. svibnja 2018. O prijedlogu podnositeljice da se održi usmena rasprava nije se očitovala, već je predložila da arbitar zaključi postupak i odbije zahtjev podnositeljice.

S obzirom da obje stranke nisu suglasno zatražile održavanje rasprave ni sastanak s arbitrom te uzimajući u obzir odredbu da se arbitražni postupak u pravilu provodi na temelju isprava i druge pisane građe (čl. 52. st. 1. t. 2. Pravilnika), po primitku ovih očitovanja, arbitar je zaključio postupak te pristupio odlučivanju.

IV. ZAHTJEVI I OČITOVANJA STRANAKA

Podnositeljica zahtjeva navodi da je u povodu predstojećeg predsjedanja Republike Hrvatske Europskom unijom u razdoblju između siječnja i lipnja 2020. godine potrebno oblikovati službenu internetsku stranicu hrvatskog predsjedanja. U dosadašnjoj praksi država koje su predsjedale Europskom unijom uvriježen je običaj da se za ime domene na kojoj se nalaze takve službene stranice koristi kombinacija kratice „eu” i godine predsjedanja određene države na nacionalnoj domeni. Kao primjere, podnositeljica zahtjeva navodi nazive domena za malteško predsjedanje (eu2016.mt), slovačko predsjedanje (eu2016.sk), estonsko predsjedanje (eu2017.ee), bugarsko predsjedanje (eu2018.bg.bg). Sveukupno, od 2001. godine kada je uspostavljena praksa da se za svrhu predsjedanja Vijećem EU koristi internetska stranica za pružanje informacija za javnost na nacionalnoj internetskoj domeni, tri četvrtine zemalja predsjedateljica (27 od 36) koristile su kombinaciju kratice „eu” i godine predsjedanja.

Zbog toga, smatra podnositeljica zahtjeva, domena eu2020.hr je domena za službene stranice hrvatskog predsjedanja na koju korisnica domene niti kao državna službenica niti kao fizička osoba nema pravo, jer je riječ o području u nadležnosti države. Kako korisnica nije prethodno dogovorila registraciju domene s podnositeljicom, niti je u tom smislu dobila odgovarajuće ovlaštenje, ona je domenu registrirala neovlašteno i samovoljno. Ime domene „eu2020.hr” nema nikakve veze s virtualnim identitetom korisnice. Korisnica stoga nema legitiman interes za korištenje domene takvoga naziva. Takav interes ima samo podnositelj zahtjeva, tijelo državne uprave, i to prvenstveno Ministarstvo vanjskih i europskih poslova kao glavno koordinacijsko tijelo predsjedanje Republike Hrvatske Vijećem EU.

Podnositeljica također navodi da je domena eu2020.hr kao službena domena hrvatskog predsjedanja Europskom unijom domena od posebnog značenja za nacionalni informacijski prostor. Zbog okolnosti da je predsjedanje Vijećem EU obveza države koja traži javnu internetsku stranicu radi kvalitetnog ispunjavanja te funkcije, službena domena predsjedanja je domena na koju bi, sukladno odredbi čl. 7. st. 1. Pravilnika, nadležna državna tijela imala prvenstveno pravo registracije.

Neovlašteno korištenje domene eu2020.hr od strane korisnice domene dovodi u zabludu značajan broj osoba, tim više što se na njoj iskazuje namjera objavljivanja informacija vezanih uz hrvatsko predsjedanje Vijećem EU.

Kako je korisnica djelatnica Ministarstva unutarnjih poslova koja se nalazi na radu u Stalnom predstavništvu Republike Hrvatske pri EU u Bruxellesu, njoj je bila zasigurno bila poznata praksa država predsjedateljica u vezi s formiranjem imena službene domene predsjedanja EU. Okolnost da je korisnica znajući neovlašteno i samovoljno registrirala domenu eu2020.hr, ali i domene eu2020hr.hr i parleu2020.hr, dajući informacije o predsjedanju Republike Hrvatske Vijećem EU bez suglasnosti nadležnih tijela i s jasnom namjerom lažnog predstavljanja ukazuje na to da je korisnica postupila protivno načelu savjesnosti i poštenja.

U istom smislu, podnositeljica smatra da radnje korisnice, izražene posebno u dopisu njenom poslodavcu, Ministarstvu unutarnjih poslova, predstavljaju svojevrsnu ucjenu državnog tijela, jer se njima

deaktivacija domene uvjetuje jamstvima napredovanja korisnice u njenom zvanju te plaćanjem određenog iznosa ako se sporazum o takvom napredovanju ne provede u razumnom roku.

Zbog svega navedenoga, podnositeljica zahtjeva smatra da je korisnica povrijedila pravila iz odredbe čl. 9. Pravilnika kojima se zabranjuje zloupotreba prava. Ujedno podnositeljica smatra da je sporna domena registrirana i protivno čl. 16. Pravilnika. Kako su ispunjeni uvjeti iz čl. 32. st. 2. Pravilnika, podnositeljica zahtjeva traži da se temeljem čl. 34. st. 1. korisnici domene oduzme pravo korištenja domene eu2020.hr te da se istodobno pravo na korištenje te domene dodijeli podnositeljici zahtjeva.

Korisnica domene u svome odgovoru na zahtjev podnositeljice i daljnjim očitovanjima navodi da nisu ispunjeni uvjeti propisani odredbom čl. 32. st. 2. Pravilnika koji se kumulativno trebaju steći da bi joj se oduzelo pravo na korištenje domene eu2020.hr.

Smatra da podnositeljica zahtjeva nije dokazala da je ime domene isto ili u velikoj mjeri slično imenu na koje treća osoba ima pravo (čl. 32. st. 2. t. 1.) Naime, iz argumentacije podnositeljice ne proizlazi da bi na predmetnu domenu podnositeljica imala kakvo pravo, a osobito ne „jače pravo“.

Prvo, pozivajući se na odluku u arbitraži o domeni „visitkrk.hr“, korisnica smatra da uvjeti iz čl. 32. st. 2. Pravilnika ne poznaju i ne koriste kriterij „jačeg prava na domenu“.

Drugo, korisnica smatra da praksa dosadašnjih država predsjedateljica sama po sebi ne daje podnositeljici pravo usporedivo pravu na zaštićeno ime ili znak. To dokazuje i sama praksa država predsjedateljica koja nije jedinstvena. Države nisu dužne koristiti domenu određenog naziva, pa tako ni Hrvatska nije dužna koristiti domenu eu2020.hr već je slobodna koristiti bilo koju drugu domenu kao službenu domenu predsjedanja Vijećem EU.

Nadalje, korisnica smatra da ne postoji opravdana opasnost da će značajan broj osoba biti doveden u zabludu (čl. 32. st. 2. t. 2.). Ime sporne domene sastavljeno je od riječi i brojeva općeg značenja koje ne ukazuju na ime podnositelja niti na njegov znak te za prosječnog korisnika interneta nemaju izraženo razlikovno značenje. Nigdje na stranici ne navodi se da je riječ o službenim stranicama hrvatskog predsjedanja Europskom unijom. Nigdje nije iskazano da je riječ o stranicama državnog tijela, a također nije korišten ni znak Vijeća EU.

Nadalje se navodi da podnositeljica nije dokazala da korisnica nema pravo ili legitiman interes za korištenje domene naziva „eu2020.hr“ (čl. 32. st. 2. t. 3.). Suprotno tome, korisnica navodi da je predmetna domena registrirana sukladno pravu na virtualni identitet koje je temeljno pravo svake fizičke i pravne osobe te sukladno pravu vremenskog prvenstva. Da bi se prebacio teret dokaza prava ili legitimnog interesa na korisnicu, potrebno je da iz dokaznih prijedloga podnositeljice *prima facie* proizlazi da korisnica nema pravo ili legitiman interes za korištenje sporne domene, a takvih prijedloga u ovom slučaju nema.

Što se tiče (ne)savjesnosti registracije i korištenja domene eu2020.hr, korisnica navodi da je tu domenu registrirala u skladu s Pravilnikom te da nije bila dužna tražiti ni pristanak ni ishoditi kakav dogovor s podnositeljicom. Ona kao fizička osoba ima pravo na prisutnost i opstanak u virtualnom prostoru. Domena eu2020.hr nije bila među rezerviranim domenama (čl. 8. st. 2. Pravilnika), a podnositeljica je bila još u ljeto 2016. godine upoznata s time da će 2020. preuzeti predsjedanje Vijećem EU, no sve do svibnja 2017. kada je korisnica domenu registrirala nije iskazala nikakav interes za domenu eu2020.hr. Ona nije „ucjenjivala“ državno tijelo koje je njen poslodavac, već je sama pretrpjela svojevrstu ucjenu zbog pritiska da deaktivira domenu kroz neosnovane intervencija Službe za unutarnju kontrolu MUP-a. Nije tražila nikakvu naknadu protivnu važećim propisima kao zamjenu za ponuđenu deaktivaciju domene, već se samo pozivala na naknadu štete.

Iz navedenih razloga korisnica traži da se zahtjevi podnositeljice odbiju.

Stranke su u svojim očitovanjima također problematizirale **nastojanja za mirnim rješenjem spora** (usp. čl. 46. st. 2. t. 5. Pravilnika). Podnositeljica je istakla da je prije podnošenja zahtjeva u dva navrata, 19. i 22. siječnja 2018., telefonski kontaktirala korisnicu u cilju ustupanja prava korištenja te kako joj je uputila elektroničkom poštom još jedan dopis 28. veljače 2018. radi mirnog rješenja spora, na što korisnica nije odgovorila. Korisnica ne osporava postojanje navedenih pokušaja, no ističe da Pravilnik ne predviđa mogućnost prijenosa registrirane domene. Navodi da je 19. ožujka 2018. podnositeljici zahtjeva uputila dopis u kojem predlaže sklapanje sporazuma u kojem pristaje na deaktivaciju odnosno brisanje svojih domena. Dopis podnositeljice od 28. veljače 2018. te dopis korisnice od 19. ožujka 2018. podneseni su kao dokaz uz očitovanja stranaka.

V. ČINJENICE UTVRĐENE U POSTUPKU I OBRAZLOŽENJE ODLUKE

Prema članku 32. stavak 2. Pravilnika, treća osoba može pokrenuti postupak arbitraže ako smatra da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da je ime domene isto ili u velikoj mjeri slično nekom imenu na koje treća osoba ima pravo (npr. pravo na zaštićeno ime ili znak);
2. zbog zbujujućeg učinka istovjetnosti ili velikog stupnja sličnosti imena postoji opravdana opasnost da će značajan broj osoba biti doveden u zabludu;
3. da korisnik domene nema pravo ili legitiman interes za korištenje domene takvoga naziva;
4. da je korisnik domene registrirao domenu i/ili da je koristi suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

Sva četiri navedena uvjeta moraju biti kumulativno ispunjena.

Ad 1.

Među strankama je sporno je li ime domene „eu2020.hr” isto ili u velikoj mjeri slično imenu na koje treća osoba (ovdje: podnositeljica zahtjeva) ima pravo.

Sporno je u prvom redu ima li Republika Hrvatska kao podnositeljica pravo na ime „eu2020” i registraciju domene eu2020.hr. Podnositeljica zahtjeva naglašava da je njeno pravo jače u odnosu na pravo korisnice domene.

Arbitar najprije konstatira da je točan navod korisnice domene da je ime sporne domene sastavljeno od riječi i brojeva općeg značenja te da država kao podnositeljica nema pravo na zaštićeno ime ili znak „eu2020”. S druge strane, u praksi tumačenja čl. 32. st. 1. t. 1. Pravilnika, riječ „pravo” se do sada široko tumačila. Izraz „pravo na zaštićeno ime ili znak” naveden je u zagradama u tekstu čl. 32. samo kao primjer, a ne kao taksativan opis.

U tom smislu, uvjet posjedovanja prava se u odnosu na ovu točku do sada u praksi tumačio tako da obuhvaća legitimna očekivanja o tome da bi treća osoba mogla zbog svojeg naziva, funkcije ili zadaće polagati pravo na registraciju domene određenog naziva.

Kao primjer može se navesti arbitražna odluka u predmetu „tz-djakovo.hr“ u kojoj je arbitar zaključio da je oblik naziva TZ-<grad/regija> „jedan od općeprihvaćenih oblika naziva turističkih zajednica“, pa da stoga na njega podnositelj „nedvojbeno ima pravo“.

U istom smislu, može se smatrati da je praksa država-predsjedateljica Europskom unijom u proteklom godinama kreirala legitimno očekivanje građana u Europi da će se internetske stranice polugodišnjeg predsjedanja Vijećem EU oblikovati u formi EU<GodinaPredsjedanja>.<nacionalna domena predsjedatelja>. Manja odstupanja od toga pravila u prošlosti (npr. slučaj Bugarske – eu2018bg.bg) ne mijenjaju ništa na ovome zaključku.

Kako stranice predsjedanja Europskom unijom predstavljaju djelovanje države koja njome predsjedava, može se smatrati da je ime „eu2020.hr“ ime na koje Republika Hrvatska kao buduća predsjedateljica u 2020. godini ima pravo.

Okolnost da država ima pravo pretendirati na ime „eu2020.hr“ ne isključuje, međutim, mogućnost da na isto ime mogu pravo polagati i druge osobe, pa i korisnica domene. Arbitar prihvaća tumačenje korisnice domene, koja se poziva na arbitražnu praksu u predmetu „visitkrk.hr“, prema kojem u kontekstu čl. 32. st. 2. Pravilnika kriterij „jačeg prava“ nije relevantan.

No, upravo zato je za svrhe ispunjavanja uvjeta iz t. 1. nepotrebno ispitivati ima li korisnica također pravo na registraciju i korištenje domene istoga naziva, i čije je pravo jače. Postojanje prava ili legitimnog interesa korisnice bit će ispitano *infra* ad 3. u sklopu posebnog uvjeta navedenog u čl. 32. st. 2. t. 3.

Zato, zbog okolnosti da Republika Hrvatska ima pravo na ime „eu2020.hr“ kao naziv domene na kojoj se objavljuju informacije o hrvatskom predsjedanju Europskom unijom, prvi je uvjet iz čl. 32. st. 2. Pravilnika ispunjen.

Ad 2.

U postupku je utvrđeno da je još od 2001. godine ime oblika EU<GodinaPredsjedanja>.<nacionalna domena predsjedatelja> najčešće bilo adresa internetskih stranica koje su ili neposredno ili po ovlaštenim osobama prezentirale tzv. službene stranice predsjedavanja Europskom unijom. Ne ulazeći u to koje je državno tijelo, agencija ili organizacija formalno registrirala ime domene i održavala sadržaje koji se na njoj nalaze, važno je da za javnost (ne samo u Hrvatskoj, nego i u Europi) postoji visok stupanj vjerojatnosti da će se na adresi „eu2020.hr“ (jednako kao i u drugim slučajevima adresa oblikovanih po istome algoritmu) pronaći informacije koje službeno plasira država predsjedateljica, ili to po njenom odobrenju čine druge ovlaštene osobe.

Zbog toga, i bez obzira na konkretan sadržaj stranica (jer čl. 32. st. 2. t. 2. ne govori o njemu, već samo o imenu domene), može se smatrati da će značajan broj osoba koje posjećuju stranice na adresi eu2020.hr biti doveden u zabludu te smatrati, kao što to navodi podnositeljica zahtjeva, da se na toj adresi nalaze službene stranice hrvatskog predsjedanja Europskom unijom. Utoliko, zadovoljen je i drugi uvjet iz čl. 32. st. 2. Pravilnika.

Ad 3.

Sporno je ima li korisnica domene pravo ili legitiman interes za korištenje domene naziva „eu2020.hr“.

Suprotno navodu podnositeljice zahtjeva da je već sama okolnost da je predsjedanje Vijećem EU u nadležnosti države dostatna da se zaključi da na naziv domene „eu2020.hr” korisnica kao fizička osoba nema pravo, odredbe Pravilnika ne poznaju takav ekskluzivitet.

Točno je da navedeni naziv nema nikakve veze s virtualnim identitetom korisnice, no to prema aktualnim odredbama Pravilnika nije nužno za ocjenu prava na registraciju domene određenog naziva (veza s virtualnim identitetom vezana je ponajprije uz pravo na zajamčenu besplatnu registraciju domene). Suprotno onome što bi se moglo zaključiti iz navoda korisnice, domena eu2020.hr nije registrirana kao domena za ostvarenje virtualnog identiteta (fizičkih) osoba, već je registrirana kao tzv. dodatna sekundarna domena (v. čl. 17. st. 1. t. 4. i čl. 22. Pravilnika).

Sukladno čl. 22. st. 1. Pravilnika, dodatne domene mogu registrirati i pravne i fizičke osobe uz posebnu naknadu „radi ostvarenja svojih interesa”. Jedino je ograničenje sadržano u st. 3. istoga članka, prema kojem se kao dodatne domene ne mogu registrirati domene kojima se mogu ugroziti, povrijediti ili ograničiti zaštićena prava i interesi trećih osoba. Po toj osnovi, nadležne osobe registrara mogu u slučaju jasne sumnje na zlouporabe izravno kontaktirati Povjerenstvo koje može odlučiti da ne dopusti registraciju domene određenoga naziva. U ovom slučaju, nije bilo takve preventivne reakcije tijela koja sudjeluju u procesu registracije, već se o pitanju prava na domenu eu2020.hr u svjetlu moguće povrede zaštićenih prava i interesa podnositeljice treba odlučiti u ovom arbitražnom postupku.

U tu svrhu najprije treba razmotriti tvrdnju podnositeljice da je domena „eu2020.hr” domena od posebnog značenja za nacionalni informacijski prostor i da stoga nadležna državna tijela imaju prvenstveno pravo registracije te domene.

Prvenstveno pravo na registraciju domena od posebnog značenja za nacionalni informacijski prostor izrijeком se spominje u čl. 7. Pravilnika, koji je dio posebne glave pod nazivom „Načela upravljanja vršnom domenom”. Odredbe toga dijela sadrže općenite odredbe (principe ili načela) koji se razrađuju u daljnjem tekstu Pravilnika. Tako se u čl. 7. st. 3. Pravilnika izrijeком navodi da se prvenstveno pravo države na registraciju domena od posebnog značenja ostvaruje „pod uvjetima i na način propisan ovim Pravilnikom”. Pravo državnih tijela razrađeno je u čl. 21. Pravilnika u kojemu se prvenstveno pravo države i njenih samoupravnih jedinica manifestira u tome što takvi entiteti mogu registrirati veći (načelno: neograničeni) broj domena od posebnog značenja za informacijski prostor ako je riječ o području, događaju, projektu ili programu za koji su nadležni, i to bez naknade.

U tom smislu, ne može se prihvatiti implicirana teza podnositeljice da bi eventualna karakterizacija domene eu2020.hr kao „nacionalno važne” nužno vodila do zaključka da na tu domenu korisnica kao fizička osoba nema pravo ili legitiman interes za njeno korištenje. U izmjenama Pravilnika iz 2015. godine izbrisan je pojam „generičkih domena”, a praksa „čuvanja” pojedinih vrsta naziva za nadležna tijela koja su za njih pretpostavljivo nadležna prestala je još mnogo ranije. Utoliko, načelna odredba čl. 7. Pravilnika o prvenstvenom pravu države na nacionalno važne domene ne stavlja izvan snage jednako tako načelnu odredbu o pravu vremenskog prvenstva iz čl. 10. Pravilnika. Jedine „privilegije” koje čl. 7. i čl. 21. Pravilnika daju državi jesu pravo na nenaplatnu registraciju i pravo na registraciju mimo brojčanih ograničenja za besplatne domene.

Pitanje „prava ili legitimnog interesa” korisnice za korištenje domene naziva „eu2020.hr” treba zato razmotriti posebno i neovisno od statusa podnositeljice zahtjeva, u svjetlu teksta i duha Pravilnika.

U analizi valja poći od pitanja treba li izraz „pravo” u čl. 32. st. 2. t. 3. tumačiti jednako tako široko kao i izraz „pravo” u čl. 32. st. 2. t. 1. (v. *infra*). S obzirom na još fleksibilniju formulaciju, u kojoj se uz „pravo” spominje i „legitimni interes”, može se uzeti da bi tumačenje trećeg uvjeta trebalo biti jednako tolerantno, pa i tolerantnije od tumačenja prvoga uvjeta. Drugim riječima, nepostojanje „prava ili

legitimnog interesa" trebalo bi utvrditi onda i samo onda ako bude nedvojbeno utvrđeno da korisnik nema nikakav opravdani interes za korištenje domene određenog naziva.

Nepostojanje legitimnog interesa se kao negativna činjenica teško može izravno dokazivati (v. *mutatis mutandis* odluku u predmetu lika-nekretnine.hr, str. 8). Standard dokaza da korisnik nema legitimni interes mora biti postavljen visoko (v. odluku u predmetu igracke.hr, str. 5).

Dokaz nedostatka opravdanog interesa može se, međutim, izvesti posredno, dokazom *a contrario* – npr. dokazivanjem da je korisnik domenu registrirao i koristio iz neopravdanih motiva, zlorabeći prava koja mu Pravilnik daje. Na to upućuje kako načelo zabrane zlorabe prava iz čl. 9. Pravilnika, tako i odredba čl. 22. Pravilnika koji vrlo široko omogućuje registraciju dodatnih naplatnih sekundarnih domena, no izrijekom zabranjuje registraciju domena koje namjeravaju ugroziti, povrijediti ili ograničiti zaštićena prava i interese trećih.

U tom smislu, odluka o tome ima li korisnica domene eu2020.hr legitiman interes za korištenje domene takvoga naziva treba se razmotriti zajedno s pitanjem ad 4. – pitanjem je li domena eu2020.hr registrirana i/ili se koristi suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

Ad 4.

Valja utvrditi je li korisnik domene registrirao domenu ili ju koristi suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

Na prvi pogled, sadržaj koji je korisnica objavila na adresi eu2020.hr je sadržaj povezan s hrvatskim predsjedanjem Vijećem EU. To je vidljivo na naslovnoj stranici koja počinje riječima „EU2020.HR Croatian EU Presidency” te se nastavlja riječima „This site is created to provide information about Croatian EU Presidency”.

Među strankama je sporno koristi li se u sklopu objavljenih informacija na predmetnoj domeni sadržaj koji bi ukazivao na to da se stranice lažno predstavljaju kao službene stranice hrvatskog predsjedavanja Vijećem EU. Sporno je i je li kakav sadržaj postavljen pa uklonjen sa stranica.

Za svrhe ovoga postupka, arbitar smatra da nije potrebno ulaziti u detaljno razmatranje sadržaja postavljenih na spornoj domeni, tim prije što je taj sadržaj velikim dijelom nedovršen, čak i tamo gdje dovršetak ne bi iziskivao puno truda, npr. u rubrikama „About” i „Contact” u kojima se nalaze tek opće naznake („stranice o hrvatskom predsjedavanju” i „uskoro [soon]”).

U svakom slučaju, treba istaknuti da je predstavljanje informacija o hrvatskom predsjedavanju Europskom unijom kao o događaju od nacionalne važnosti samo po sebi svakako legitimno. Kada bi se radilo o informiranju u dobroj vjeri, bez obzira na to je li sadržaj potpun, pa čak i bez obzira na poneko nenamjerno kršenje pravila o uporabi službenih znakova i naziva, sve to samo po sebi ne bi bilo dostatno da se utvrdi povreda načela savjesnosti i poštenja. Kao što je u ovoj odluci već navedeno, na sadržaje od važnosti za nacionalni informacijski prostor nema monopola nadležnih državnih tijela. Nema ni njihovog prava na oduzimanje već registriranih domena iz razloga što bi država ili jedinica lokalne samouprave u većoj mjeri bila legitimirana za prezentaciju određenih sadržaja, pa bi zato domene na kojima se ti sadržaji prikazuju trebale imati „službeni” karakter.

Iz utvrđenih činjenica jasno je da podnositeljica zahtjeva nije promptno postavila zahtjev za registracijom predmetne domene, jer ju je korisnica registrirala skoro godinu dana nakon najave hrvatskog predsjedavanja Unijom. U okolnostima trome reakcije nadležnih tijela vlasti, ne može se sprječavati dionike civilnog društva da preuzmu inicijativu. Kao što pokazuju neki drugi slučajevi (eu2018bg.bg), i podatak o tome da je 9 od 36 zemalja predsjedateljica imalo drugačije nazive domena predsjedavanja,

u situaciji opravdane konkurencije prava na nazive domena prednost ima načelo vremenskog prvenstva, a za „službene stranice“ moguće je pronaći alternativan te još uvijek prihvatljiv naziv domene.

Neke dodatne činjenice utvrđene u ovom postupku ipak mijenjaju sliku i ocjenu arbitra o ispunjavanju četvrtog (a time i trećeg) uvjeta. Naime, u dosadašnjoj praksi kristaliziralo se shvaćanje da ponašanje korisnika koji registrira domenu kako bi je uz naknadu ponudio trećoj osobi koja ima pravo ili legitiman interes za njeno korištenje predstavlja povredu načela savjesnosti i poštenja (usp. odluku u predmetu tele2.hr, str. 5).

Promjenama Pravilnika iz 2015. godine izmijenjen je čl. 28. te je stavljena izvan snage odredba koja zabranjuje prijenos registrirane domene te davanje registrirane domene uz naknadu ili bez nje na korištenje drugim osobama. Valja ispitati je li time prihvaćen stav da je registracija domene s glavnom svrhom da se njenim prenošenjem od trećih osoba za koje bi registrirana domena mogla imati veliku vrijednost isходи nerazmjerna financijska ili kakva druga korist etički prihvatljiva i dopuštena praksa.

Po shvaćanju ovoga arbitra, ni nakon izmjena Pravilnika iz 2015. godine nema razloga da se odstupi od dosadašnje prakse prema kojoj ponuda prijenosa ili deaktivacije registrirane domene u zamjenu za financijsku ili kakvu drugu naknadu predstavlja *prima facie* ponašanje suprotno načelu savjesnosti i poštenja (čl. 32. st. 2. t. 4. Pravilnika). Sustav koji prepoznaje vršnu domenu kao element nacionalne prepoznatljivosti i nacionalnog bogatstva (čl. 5. Pravilnika) te želi ostvariti uređenost virtualnog prostora (čl. 8. Pravilnika), braneći zlouporabu prava (čl. 9. Pravilnika) te posebno štiteći sekundarne domene (čl. 11. Pravilnika), nespojiv je s nereguliranim „trgovanjem“ domenama koje se registriraju samo zato da bi se preteklo drugoga potencijalnog korisnika od kojeg se potom želi ostvariti nerazmjerna korist u zamjenu za odstup prava na registraciju. Takvi motivi ne predstavljaju legitiman interes iz čl. 32. st. 2. t. 3. Pravilnika, a mogu se smatrati i indikacijom da je domena registrirana samo radi toga da se ograniče zaštićena prava i interesi trećih osoba (čl. 22. st. 3. Pravilnika).

U ovom slučaju, utvrđeno je da je u dopisu od 19. ožujka 2018. godine korisnica domene uputila dopis svome poslodavcu, Ministarstvu unutarnjih poslova RH te mu izrazila spremnost „zatražiti deaktivaciju domene ili njeno brisanje iz registra“ kako bi tu domenu, kao domenu prepoznatljivu za predsjedanje država članica Vijećem EU, moglo registrirati Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH.

Iako se u dopisu navodi da je korisnica spremna zatražiti deaktivaciju „bez ikakve naknade“, ona ipak kao „preduvjet suradnje u predmetnom slučaju“ postavlja „podršku u daljnjem profesionalnom napredovanju u smislu napredovanja u diplomatskim zvanjima, daljnjeg napredovanja u profesionalnom zvanju sukladno idućem zvanju u resoru iz kojeg sam upućena, podršku u daljnjem profesionalnom obrazovanju i upućivanju u rad u druge institucije, agencije, urede i tijela EU-a.“ U slučaju da se navedeni uvjeti ne ispune, tj. „ukoliko se predloženi sporazum ne provede u razumnom roku“, korisnica domene traži da se njen poslodavac obveže na „uplatu iznosa koji će se definirati navedenim sporazumom“.

Podnositeljica zahtjeva ocjenjuje da je iz navedenog dopisa vidljiva „stvarna namjera“ korisnice, koja je svoju registraciju predmetne domene iskoristila „za svojevrsnu 'ucjenu' državnog tijela koje je ujedno njen poslodavac“. Arbitar se u bitnome slaže s navedenom ocjenom, te zaključuje da između ovako formulirane ponude (bez obzira na pokušaj da se retoričkim formulama o „dobroj volji i spremnosti na suradnju“ prikrije njen stvarni sadržaj) i gore opisane situacije u kojoj određeni korisnik registrira domenu samo zato da bi na njoj ostvario profit preprodajom trećoj osobi nema nikakve bitne razlike. U oba slučaja, registracija sekundarne domene služi poglavito tome da bi određena osoba ostvarila njenim prijenosom neprikladnu korist. Nije relevantno je li neposredna korist novčana ili nenovčana (a, u krajnjem slučaju, napredovanje u službi sa sobom povlači i određene novčane koristi).

Iz navedenih razloga, arbitar smatra da je korisnica domenu eu2020.hr registrirala i da je koristi suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Kako je po mišljenju arbitra korištenje domene protivno načelu savjesnosti i poštenja samo po sebi dostatno da se utvrdi da korisnica nema pravo ili legitiman interes za korištenje domene određenog naziva, valja utvrditi da je ispunjen i treći i četvrti uvjet iz čl. 32. st. 2. Pravilnika.

S obzirom da su kumulativno ispunjena sva četiri uvjeta za prihvaćanje zahtjeva podnositeljice, njen zahtjev za oduzimanjem prava na korištenje domene eu2020.hr se prihvaća.

U pogledu drugog zahtjeva podnositeljice, tj. zahtjeva da joj se dodijeli pravo na korištenje sporne domene, arbitar podsjeća da je u ovoj odluci (v. *supra* ad 1.) već utvrđeno da podnositeljica ima pravo na korištenje naziva „eu2020.hr” kao naziva službene stranice hrvatskog predsjedavanja Vijećem EU. Utoliko, arbitar smatra da su ispunjeni uvjeti da se domena eu2020.hr registrira u korist Republike Hrvatske kao domena događaja (projekta, programa) koja je od posebnog značenja za nacionalni informacijski prostor.

Slijedom navedenoga, temeljem čl. 34. st. 1. treba dodijeliti pravo na korištenje domene podnositeljici zahtjeva. Navedeno pravo na korištenje domene podnositeljica može realizirati sukladno čl. 55. st. 4. Pravilnika. CARNet će domenu eu.2020.hr registrirati pod uvjetima iz čl. 21. Pravilnika.

VI. ODLUKA

Slijedom navedenog, arbitar temeljem čl. 34. st. 1. Pravilnika donosi sljedeću odluku:

- 1. Oduzima se pravo korisnici na korištenje domene eu2020.hr.**
- 2. Pravo na korištenje domene eu2020.hr dodjeljuje se podnositeljici zahtjeva.**

Klasa: 700-800/18/218

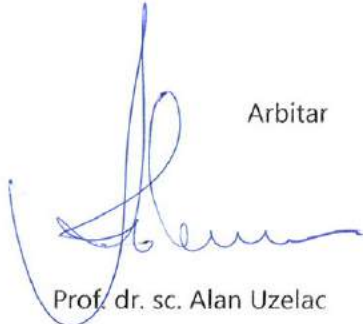
Odluka broj: 2018/03

Ur. broj: I45445-650-247-18-28

Predsjednik Povjerenstva za
upravljanje domenom .hr

Izv. prof. dr. sc. Gordan Gledeć

Arbitar

Prof. dr. sc. Alan Uzelac

U Zagrebu, 15. svibnja 2018.